

## **Андрій ЗАГОРОДНИК**

слухач магістратури за спеціальністю

«Державна служба»

(науковий керівник: д.н. держ.упр., доцент, доцент кафедри менеджменту та публічного управління Толуб'як В.С.)

### **ЗАСАДИ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ РЕГІОНУ**

Особливістю функціонування ринкової економіки, яка має вирішальне значення для її розвитку, є конкуренція. У неокласичній теорії основна роль у формуванні конкурентних переваг належить чинникам пропозиції, а теорія експортної бази виділяє важливість факторів попиту в процесі економічного зростання регіонів, що й визначає їх експортну спеціалізацію. Прихильники цієї теорії підкреслюють важливість відкритості економіки, а також технологічного процесу в побудові конкурентоспроможної експортної бази. Відповідно до неокласичної теорії, зростання темпів розвитку регіональної економіки визначаються нагромадженням капіталу, трудових ресурсів і технічним прогресом. Неокласики наголошують на взаємозалежності мобільності факторів виробництва та ефективності розвитку економіки регіону. Тому регіональна політика повинна бути спрямована на стимулювання мобільності факторів виробництва [1].

Однією з проблем розвитку регіонів на сучасному етапі є відсутність мобільності виробництва та недостатня гнучкість економіки регіонів. Так, в межах єдиної економічної системи регіонам доводиться конкурувати за фактори виробництва, які лише в довгостроковому плані є високо мобільними, що в результаті інтеграційних зрушень посилюється завдяки інерційності щодо підвищення їх експортно-орієнтованої економіки та міжрегіональної торгівлі. Формування на регіональному рівні абсолютних переваг зумовлює необхідність збереження єдиного економічного простору й міжрегіональних економічних відносин, тобто виникає потреба врахування регіональних факторів під час здійснення масштабних соціально-економічних перетворень.

Конкурентні переваги регіону забезпечують додатковий приплив висококваліфікованих кадрів, а також сприяють активізації інвестиційної діяльності та прискорюють економічний розвиток. Базуючись на принципах конкуренції, регіони конкурують між собою. Предмет конкуренції тут багато в чому схожий з предметом конкуренції товарів і фірм, що зумовлено прагненням забезпечити власний динамічний сталий розвиток, що в результаті сприяє підвищенню доходів населення

і господарюючих суб'єктів, стабілізації політичних і соціально-економічних умов регіону.

Система формування конкурентних переваг регіону базується на досягненні різнорівневих цілей розвитку, об'єднаних в такі структурні блоки: забезпечення ефективної взаємодії суміжних галузей; розробка та реалізація стратегій розвитку підприємств; формування та досягнення балансу факторів виробництва; розробка заходів зі стимулювання попиту. Тому досягнення конкурентоспроможності слід розглядати з врахуванням дії таких факторів: забезпечення інфраструктурного розвитку; стимулювання розвитку інтеграційних взаємозв'язків в межах на регіональному та міжрегіональному рівнях; удосконалення системи управління; підвищення ефективності реалізації конкурентних стратегій; організації регіональних груп стратегічного розвитку; залучення інвестицій з різних джерел; оптимізації використання ресурсів; оновлення матеріально-технічної бази; підвищення кваліфікації кадрів; конкурентоспроможності продукції; зростання доходів населення; використання новітніх розробок в практичній діяльності [3].

Формування та активізація конкурентних переваг регіону сьогодні є однією із необхідних передумов забезпечення сталого зростання країни в цілому. На регіональному рівні одним із найперспективніших ресурсів формування конкурентоспроможності розглядається той потенціал, який неможливо перемістити в інше місце, і який, відповідно, може стати однією із конкурентних переваг регіону. Однак, наявність значного ресурсного потенціалу регіону не завжди зумовлює ефективність його використання, а тому необхідним є комплексний підхід до аналізу наявної ресурсної бази, розроблення оптимальних векторів його використання, з урахуванням як аксіологічного підходу, так і довгострокової перспективи.

Регіональні конкурентні переваги є сукупністю природних, соціально-економічних, науково-освітніх, технічних, інформаційних, культурних та інституційних умов, які склалися в регіоні, відрізняють його від інших регіонів і визначають довгострокові перспективи забезпечення високого рівня якості життя населення. З іншого боку конкурентні переваги регіону визначаються конкурентним макросередовищем, яке формують зовнішні сили на загальнодержавному рівні: економічні, політичні, правові, технологічні, соціально-культурні [2. с. 43].

Отже, конкурентні переваги регіону – це відносна категорія ринкового господарства, що є сукупністю, з одного боку – характеристик галузі в цілому і підприємств, які її складають, (виробничий, науково-

технічний, фінансовий, кадровий, інфраструктурний, організаційний потенціал, структура галузі), з другого боку, зовнішніх факторів (державний, суспільний, політико-правовий устрій країни, фінансово-кредитна, податкова політика, рівень розвитку національного ринку тощо), що визначають здатність регіону ефективно функціонувати на зовнішньому, внутрішньому й регіональних ринках країни в певний період часу в порівнянні з конкурентами, отримуючи при цьому широкі можливості для подальшого розвитку галузей.

*Література:*

1. Бабінова О. О. Основні принципи, напрямки та завдання державної регіональної політики забезпечення сталого регіонального розвитку. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2011-02%286%29/11boosrg.pdf>

2. Бакушевич І. Маркетингові стратегії формування конкурентоздатних територій: кластерний підхід / І. Бакушевич. – К. : Вид-во «Інститут трансформації суспільства», 2008. – 64 с.

3. Русин-Гренник Р. Р. Теоретичні засади визначення джерел формування конкурентних переваг регіону. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу [http://journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/ekon/2010\\_6\\_4/230-232.pdf](http://journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/ekon/2010_6_4/230-232.pdf)

**Оксана ЗАХАРЧУК**

слухачка магістратури за спеціальністю  
«Адміністративний менеджмент»

(науковий керівник: д.е.н., професор, професор кафедри  
менеджменту та публічного управління Мельник А.Ф.)

### **ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ В ПРОЦЕСІ ПРОВЕДЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ РЕФОРМИ**

Реалізація адміністративної реформи в Україні потребує змістовної переоцінки характеру взаємовідносин між державними органами і приватними (фізичними та юридичними) особами. Надання державними органами різноманітних адміністративних послуг громадянам чи юридичним особам – новий формат оцінки їхніх взаємовідносин. Одна з категорій таких відносин – адміністративні послуги – досі залишається малодослідженою та дискусійною в державному управлінні.

Мета дослідження – визначення шляхів підвищення якості адміністративних послуг.

Проблематика надання адміністративних послуг є достатньо новою і для науки державного управління і для практики. Враховуючи, що уся реформа сфери адміністративних послуг має відбуватися в інтересах споживачів послуг – громадян та суб'єктів господарювання, акцент робиться на забезпеченні максимально повної реалізації Закону України «Про адміністративні послуги».

Згідно зі статтею 4 цього Закону<sup>1</sup> державна політика у сфері надання адміністративних послуг базується на принципах: верховенства права, у тому числі законності та юридичної визначеності; стабільності; рівності перед законом; відкритості та прозорості; оперативності та своєчасності; доступності інформації про надання адміністративних послуг; захищеності персональних даних; раціональної мінімізації кількості документів та процедурних дій, що вимагаються для отримання адміністративних послуг; неупередженості та справедливості; доступності та зручності для суб'єктів звернень.

За даними 2015 року в Україні розпочали роботу 662 центри надання адміністративних послуг, кількість послуг які надають державні органи складає понад 2000 тисячі. Була спроба створення єдиного державного порталу адміністративних послуг, проте відсутність фінансування призвело до зупинення його розвитку.

Центр надання адміністративних послуг Чортківської райдержадміністрації надає такі види послуг: реєстрація земельної ділянки, надання витягу з державного земельного кадастру, висновку по погодженню проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки, видача довідки про наявність земельної ділянки, витягу про нормативно-правову оцінку земельної ділянки, внесення до державного земельного кадастру відомостей (змін до них) про землі в межах територій адміністративно-територіальних одиниць з видачею витягу, оформлення та видача паспорта громадянина України, вклеювання до паспорта громадянина України фотокартки при досягненні громадянином 25- і 45-річного віку, послуги з реєстрації речових прав власності на нерухоме майно, видача витягу, інформаційної довідки та виписки з державного реєстру речових прав на нерухоме майно, реєстрація фізичних та юридичних осіб-підприємців, державна реєстрація припинення підприємницької діяльності фізичною особою — підприємцем за її рішенням, видача витягу та виписки з єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, державна реєстрація змін до установчих документів юридичних осіб, державна реєстрація припинення юридичної особи в результаті її